

je mnogokrat polen lastne umazanosti ter uši. Ako ne pride ravno na posebno usmiljene ljudi, leži mnogokrat cele dneve v svojem močvirju. Da se njegovo jamranje ne čuje, postavi se ga kje v postranski kraj, pozimi v mrzli hlev, večidel brez zdravil in zdravnika; brez tolažbe vere, brez sorodnikov mora čakati na svoj konec. Žalostni ali resnični pojav v 20. stoletju! Zato se pač lahko opravičeno zakliče: Na nego, poslanci, vi imate dolžnost in delujte z vsemi močmi na zboljšanje teh razmer!

Več kmetovalcev iz Labudske doline.

Zahtevajte

pri Vašem trgovcu ne samo „kocke za govejo juhu“, nego izrecno

po 5 v

kajti te so

najboljše!

Samo prave
z imenom MAGGI in
varstveno znamko zvezdo s križcem

Novice.

Draginja na Angleškem. Angleško trgovsko ministerstvo izdalo je knjigo, v kateri dokazuje, da se je huda draginja od l. 1896 sem pričela pojavljati. Vkljub temu, da so se plače zvišale, požrle so cene stanovanj in življenjskih sredstev to zvišanje. Uspeh tega pojava obstoji iz nezadovoljnosti in nemira v manjšem gospodarstvu ter v težavi, živeti, katera stoji zopet v najstrogjem nasprotju s splošnim blagostanjem. V zadnjih 7 letih so cene stanovanja, obleke, kurjave, razsvetljave in hrane okroglo že 10% narastle. Življenska sredstva so narasla za 14%. Najhujše zvišanje cene se je pojavilo pri krompirju; cena krompirja je danes za 47% višja nego leta 1896. Cena špeha, ki igra v angleškem gospodarstvu veliko vlogo, zvišala se je za 33%, cena premoga za 28%, sira, kruha, moke, jajc in svinjskega mesa za 10–20%, putra, mleka, govejega mesa za 10, ovčjega mesa za 6%. Tako je na Angleškem, kjer je trgovina prosta, to se pravi: kjer je uvažanje neomejeno. Torej je velikanska laž, da so kmetje draginje krivi! Sicer pa pravi minister sam, da so na draginji prav mnogo gospodinje krive, ki hočejo vedno eno in isto kuhati in dvigajo s tem same cene dotičnega blaga. Gospodinje naj bi poskusile kaj drugega kuhati, ako je rečimo meso predrago! Sicer pa ne velja to le za angleške ženske, marveč tudi za naše. Tudi te bi lahko s pametnim gospodarstvom mnogo na cene in s tem na splošno draginjo vplivale. Ženske, pamet, pamet!

Žaloigra patriarha. V Bad Gasteinu izginil je pred kratkim patriarh Bogdanović. Visoki duhovnik nahajal se je tam v svrhu zdravljenja. Nesrečnež sprehajal se je sam, padel je iz skalovja v gorski potok in utonil. Šele čez več dni so mrliča iz vode potegnili.

Kmet in škof. „Allg. Bauernztg“ pripoveduje sledečo povestico: Leta 1800 bil je škof v Straßbourgu knez Rohan, ki je bil tudi strastni lovec. Za lov na divjačino mu je bilo mnogo več nego za lov na grešne duše. Nekega dne bil je ta knez in škof ravno na veseljem lovu, ko je sredi v gozdu srečal nekega jako pobožnega kmeta. Kmet predrznil se je škofa-lovca nagovoriti in je pričel: „Premilostljivi! — „Hodi k vrugu!“ zakričal je škof; danes je

knez na lovu, ne pa škof!“ — Ali kmetovalec se ni prestrašil in je mirno dejal: „Ako pa zdej budič kneza vzame, kaj bode potem z našim škofom?“ — Tako je rekel kmet in jo je popihal potem v stransko grmovje.

Čudež. V tržaški okolici imajo romarski kraj. V tamošnji cerkvi je tudi podoba device Marije, ki nosi na svoji glavi kako drago zlato krono. Kar nakrat je ta krona izginila. Iskali so jo in iskali ter jo končno našli v — tornistru nekega infanterista. Zasačeni vojak pa je popolnoma nedolžen. Rekel je, da je bil kot verni kristjan pred Marijo molil in molil; kar nakrat pa se je bil zgodil čudež, Marija je bila vzela krono iz svoje glave in jo dala vojaku. . . Ta povest infanteristu seveda ni pomagala; romal je v zapor. Ali komandant regimenta se ni upal sam soditi. Bil je previden in se je obrnil na vojaškega duhovnika in ga o stvari vprašal. Duhovnik je tako-le odgovoril: „Sicer se tudi dandanes še godijo čudeži; ali vendar se naj vojakom zapovè, da tudi od device Marije ne smejo tako dragocenih daril sprejemati“. . . Vernega infanterista so sicer izpustili iz luknje; ali krona ni smel obdržati!

Kaplan morilec. O groznem umoru poroča se iz New-Yorka. V reki Hudsonu našli so namreč razmesarjene kose mrliča mladega dekleta. Dognalo se je, da je umorjena neka Ana Amüller, ki je bila uslužbena v farovžu sv. Bonifacija. Kmalu se je tudi za morilca izvedelo; bil je to katoliški kaplan Hans Schmidt, katerega so policaji pred oltarjem v polnem ornatu aretirali. Schmidt je priznal. Rekel je, da je imel leta sem ljubavno razmerje z umorjeno. Zdej se je hotel od nje ločiti. Počakal je svojo ljubico z velikim mesarskim nožem, jo zaklal in v kosce razmesaril ter je posamezne kose mrliča v vodo vrzel. V zaporu hotel si je morilec z britvijo vrat prerezati; ali stražniki so to preprečili. Schmidt se je tudi z umorjeno tajno poročil, to pa vkljub temu, da je bil duhovnik. Zdej se dela Schmidt za duševno bolanega.

Kolera na Balkanu divja naprej, čeprav skušajo tamošnje oblasti bolezen zatajiti. Iz Bukaresta se poroča, da je na Rumunskem doslej 1.555 oseb na kolero obolelo; od teh jih je 661 umrlo, 159 ozdravilo, ostali pa še ležijo v bolnišnicah. Od umrlih jih je 99 vojaškega stana. — Iz Belgrada poročajo z dne 11. t. m.: Na Srbskem zbolelo je na kolero 1.224 oseb, od katerih jih je 277 umrlo, 370 ozdravilo, ostalih 577 oseb pa še leži v bolnišnicah. — V Konstantinoplu zbolelo je od 5. avgusta do 6. septembra 22 oseb na kolero, od katerih jih je 12 umrlo. Iz dežele same seveda nimajo natančnih poročil.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Johan Verhovščak †

Žalostna vest prihaja iz ormoške okolice: nenadno in po kratki boleznj umrl je v Frankovcih g. Johan Verhovščak, posestnik in načelnik prostovoljnega gasilnega društva. Z njim je umrl eden najboljših in najvrlejših mož stare štajerske korenine. Žalost nad smrtjo tega razmeroma še mladega moža je splošna, vsled njegove smrti nastala izguba velika. Pokojni Verhovščak bil je izredno blagi, pridni in delavni značaj. Njegovo srce plamtelo je povsod in vedno za bližnega, on ni poznal sovraštva. Čeprav ni bil pristaž tercijaskega licemerstva, nosil je vendar pravo, dejansko krščanstvo v svojem srcu. To dokazuje zlasti velika in važna vloga, ki jo je igral pri gasilnem društvu. On je bil duša tega velepotrebnege društva, on je bil njegov vodja in ustanovitelj. Dvakrat so ga tudi vrli člani za hauptmana izvolili. Sovražniki gasilnega društva vpriporili so seveda tudi proti Verhovščaku nizko osebno gonjo in so mu s podlimi napadi zagrenili marsikatero uro ter s tem gotovo tudi pospešili njegovo smrt. Ali prestrašili niso pokojnika, poguma mu niso vzeli, do groba je ostal zvest napredni štajerski misli. . . Vbogi naš Verhovščak bil je v krogih trezno mislečega ljudstva splošno spoštovan in priljubljen. Tudi v Ormožu in povsod drugod je vžival

mного simpatij. Kajti bil je mož pošteni, ravno vzorni gospodar in pravi človek. In zdej doma nam je nemila smrt vzela, prehitro in prerano Solze silijo človeku v oko pri usodi tega vrhbojca moža. Pa njegovo delo, njegov spomin ne bode nikdar pozabljen. Spavaj sladko, ti požrtvovalni mož, počivaj v hladni zemljici mirno, nemoteno od sovraštva in dela, — v resnični, globoki žalosti stojimo ob tvoji gomili in ti kličemo: Počivaj mirno, nepozabljeni, v zasluženi miru! . . .

Škandal s pijonirjem,* ki je napravil Ptuj in okolici toliko razburjenosti in je v končno do obtožbe zoper uradnika Halada učitelja Šerona ter komija Krefta, je sedaj končan. Obtoženi so bili oproščeni in svojo jalovo „zmago“ praznovali pri Mahorčiču. Pijonirja je vojaška oblast zaprla zaradi korčenja ure. Dobro, — gospodje „sokoli“ njih prijatelji so lahko ponosni na svoj zmagovozoper vbogega slovenskega vojaka. A stvar ni končana. Kajti prvič se vrši še prizivna razprava v Mariboru in drugič meselice samo paragrafi merodajni, marveč velja tudi mnenje, ki pa je že danes prepričano, da se pri vsej tej stvari tako postopalo, da bi ni prav lahko govorili o „justičnem škandalu“, kakor je to v prvških listih običajno. Za zdej bomo počakali poročila slovenskih listov. Potem hočemo pa — mi govoriti!

Slovenske učitelje, ki so vendar tako redni edini steber liberalne „narodne stranke“, ozarjamo na naše poročilo o sodnijski tožbi zoper šentvidskega Tombaha. Pri tej razpravi igrali tudi zagovornik obtoženega Tombaha prav čudno vlogo. Razumemo, da mora zagovornik pred sabo niti vsa mogoča in nemogoča sredstva rabiti, da reši svojega klijenta, da mora celo iz „duševnega stališča“ klerikalizma govoriti, pa čeprav zagovornik slučajno član glavnega odbora „narodne stranke“. Razumemo to, — ali tako daleč vendar ne sme iti ta advokatska „dolžnost“, da bi se vse politične nauke lastne stranke ravnost na glavo postavljalo. Vzemimo le še deče: Pri omenjeni razpravi se je šlo za učitelje, ki se ni odkril pred zidom, ko se je mimo okve peljal. To učiteljevo postopanje je označil dr. Fermevc z besedami, da se dotični učitelj „ni obnašal, kakor se za učitelja na deželi spodobi“, in da je Tombah „storil le svoje dolžnost“, ko je učitelja nesramno opsoval in žalil. . . In zdej vprašamo slovenske učitelje, celo „Slomškarje“, — ali je to dr. Fermevcu stališče pravo? Niti mežnarjem ni smelo na ta način komandirati! G. dr. Fermevc je še daleč v mišljenju konkordata, a ona smatra učitelja za nekako štafažo duhovščine njenih ceremonij. In to je žalostno, zanj dovoljno in za „narodno stranko“ žalostno!

„Narodna“ veselica v Ptuj. Preteklo deljo imeli so v ptujskem „Narodnem domu“ nekako „sokolaško“ veselico, za katero so dohtarski agitatorji delali grozovito reklamo. V ljubljanskem „Slov. narodu“ so celo grozili nasilstvi; mislili so pač, da bode vse ptujsko in prebivalstvo kar na treh padlo pred par čimaj srjajci nezrelih rumenih kljunev. Pa nikdar ni padel na treh, ko se je pripeljalo par tih fantov, ki so prinesli svojo „banduro“ „punkelcih“ seboj. Pač pa bi kmalu vse na treh padlo, ko je pričela na dvorišču Braččeva „godba“ igrati. Pričakovali smo itak, da bode donelo le „čintadra“ in „bumstadra“, kajpa za umetnost slovenska inteligenca ni imela nikot posebnega zmisla, drugače ne bi pustila edino gledališče tako rekoč na boben priti. Ali kar Bračišče „kapela“ počevala, je presegalo vse meje in čudimo se, da dr. Fermevc ali Gosák ali dr. Brunčko ni izgubil poslušane. Po raje vstopile, nego da bi to „muziko“ še nadalje poslušale. . . Po veselici nesli so tuji „pinkelce“ zopet na kolodvor. Kjer je bilo seboj temno, so parkrat tudi „živjo“ zakričala jo potem urnih krač odkurili. . . Tako padla ta „velika narodna slavnost“ v vodo. prvi vrsti so tega poloma pač krivi slovenski klerikalci, ki so z ozirom na svoje „čuke“ brez ozira na to „narodno veselico“ vpriporili

